Colig mewn Babanod

Taflen Wybodaeth i Gleifion

Gwasanaeth Anhwylderau Cyffredin

Dim ond os yw'ch fferyllydd wedi eich cynghori ynglŷn â chyflwr eich babi y dylech chi ddefnyddio'r ffurflen hon.

Colig yw'r gair sy'n cael ei ddefnyddio i ddisgrifio pan fydd babi yn crïo yn uchel ac yn aml heb reswm amlwg. Mae'n broblem gyffredin sydd fel arfer yn gwella erbyn bod y babi yn 4 mis oed, ac fel arfer mae'n stopio'n gyfan gwbl erbyn iddo droi'n 5 mis oed.

Mae babanod sydd â cholig yn aml yn crïo am sawl awr yn hwyr y prynhawn neu'r nos. Efallai y byddan nhw'n clensio eu dyrnau, mynd yn goch yn eu hwynebau, ac yn llawn gwynt. Weithiau maen nhw'n tynnu eu pengliniau i fyny at eu brest neu'n plygu eu cefn am yn ôl tra'n crio. Yn aml mae'n anodd tawelu babi gyda cholig.

Rhwng cyfnodau crïo, mae babanod â cholig fel arfer yn dawel. Maen nhw'n bwydo ac yn magu pwysau fel y byddech chi'n disgwyl.

Does neb yn gwybod yn union pam mae babanod yn cael colig ond gall gael ei achosi oherwydd problemau gyda threulio bwyd.

Trin ac Atal

Bydd colig yn gwella ar ei ben ei hun o fewn ychydig fisoedd. Nid yw meddyginiaethau na meddyginiaethau llysieuol yn cael eu hargymell.

Er mwyn tawelu'ch babi, gallech chi roi cynnig ar:

- eu dal neu eu cario pan fyddan nhw'n crïo llawer
- symudiadau araf – siglo eich babi dros eich ysgwydd neu ei wthio yn ei bram
- sŵn cefndir ysgafn (sŵn gwyn) – sŵn cerddoriaeth neu sychwr gwallt neu hwfr
- rhoi bath cynnes i'ch babi
- bwydo'ch babi tra ei fod yn eistedd i fyny, i osgoi llyncu aer

Parhewch i fwydo'ch babi yn y ffordd arferol, gan eu helpu i dorri gwynt tra'n bwydo ac ar ôl.

Os bydd dal eich babi tra ei fod yn crïo yn mynd yn ormod i chi, rhowch eich babi rywle diogel, fel ei grud, a chymerwch saib am ychydig funudau.

Gall gofalu am fabi gyda cholig fod yn straen ar rieni. Ceisiwch orffwys pan fydd eich babi'n cysgu. Cofiwch fod colig yn gwella, a gofynnwch am gymorth gan y teulu a'ch ffrindiau os oes angen, fel y gallwch chi orffwys a chael amser i chi'ch hun. Mae'n helpu rhai pobl i gwrdd â rhieni eraill sydd â babanod o'r un oedran i rannu profiadau.

Trafodwch eich pryderon am eich babi gyda'ch ymwelydd iechyd.
Mae'r elusen Cry-sis yn rhoi cymorth i rieni i fabanod sy'n crïo neu'n methu cysgu. Mae llinell gymorth Cry-sis - 0800 448 0737 - ar gael rhwng 9am a 10pm, 7 diwrnod yr wythnos.

Pryd i chwilio am help

Cysylltwch â'ch meddyg teulu neu ffoniwch 111 os:

- rydych yn ei chael hi'n anodd ymdopi neu'n teimlo'n isel iawn ar ôl cael eich babi
- nid yw'ch babi'n tyfu neu'n rhoi pwysau yn ôl y disgwyl
- ni all eich plentyn fwydo'n dda
- sdim byd rydych chi'n ei wneud i dawelu eich babi yn gweithio
- os yw'ch babi'n fwy na 4 mis oed ac nid yw'r colig yn gwella neu mae'n gwaethygu
- mae eich babi yn llai na 3 mis oed ac mae ganddo dymheredd o 38°C neu uwch, neu dymheredd o 39°C neu uwch os yw e rhwng 3 a 6 mis oed
- rydych chi'n poeni am eich babi

Ewch i'r Adran Damweiniau ac Achosion Brys neu ffoniwch 999 os ydy'ch babi:

- yn crïo'n wan neu â phitsh uchel, yn wahanol i'r ffordd y mae fel arfer yn crïo
- mae'n llipa pan rydych chi'n ei godi
- mae'n las, yn flotiog, neu'n welw iawn
- mae'n chwydu hylif gwyrdd
- mae gwaed yn ei garthion (pŵ)
- mae'n cael pwl
- mae'n cael problemau anadl, e.e. mae'n anadlu'n gyflym neu'n ochneidio wrth anadlu
- mae rhan feddal y pen wedi chwyddo
- mae'n chwydu'n wyllt yn aml (mae'n dod allan yn gyflym/yn saethu allan o'r geg)
- tymheredd uchel ond mae'r dwylo a'r traed yn teimlo'n oer
- mae ganddo frech plorynnog porffor/goch unrhyw le ar ei gorff
- mae'n llai na 8 wythnos oed ac nid yw'n bwydo

Os ydych chi'n poeni nad yw cyflwr eich babi'n gwella, neu ei fod yn gwaethygu, siaradwch â'ch meddyg teulu.

More information

I gael mwy o wybodaeth am golig mewn babis neu feddyginiaeth, siaradwch â'ch fferyllydd neu edrychwch ar y gwefannau canlynol:
GIG 111 Cymru: https://111.wales.nhs.uk/Colic/
Patient UK: https://patient.info/childrens-health/colic-in-babies-and-infants
Cry-sis: https://www.cry-sis.org.uk/
Iachach Gyda'n Gilydd: 'Crïo a Cholig': https://www.what0-18.nhs.uk/worried-your-baby-unwell-under-3-months-2/worried-about-your-baby/colic-in-infants

Mae gwybodaeth o'r adnoddau uchod wedi'i chynnwys yn y daflen hon.

Mae'r daflen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This leaflet is also available in English.

Fersiwn: 1 Cyhoeddwyd: Mai 2023
Pob delwedd o Getty Images a Canva Pro

GCFC | WMAS
Gwasanaeth Cyngor ar Feddyginiaethau Cymru
Welsh Medicines Advice Service